MITTEILUNGEN

DER K. u. K. WARENVERKEHRSZENTRALE
FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE OKKUPATIONSGEBIET.

WIADOMOŚCI

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO
DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenverkehrszentrale Krakau. Fernsprechnummer: 3582

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Amtsblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu towarowego Kraków. Telefon Nr. 3582.

Krakau 1. Oktober 1916 | N° 23. | Kraków 1. Października

Änderung des Amtsbereiches der k. u. k. Auskunftstellen Krakau und Radom für das österreichisch-ungarische Okkupationsgebiet in Polen. Laut Verordnung des k. u. k. Militärgeneralgouvernements in Lublin vom 14. September 1916, W. E. Nr. 81241/16 wurden die beiden, bisher der k. u. k. Auskunftstelle in Radom zugeteilten Kreise Piotrków und Noworadomsk der k. u. k. Auskunftstelle in Krakau zugewiesen, dagegen die bis jetzt durch die letztere versorgten Kreise Opatów und Sandomierz dem Amstbereich der k. u. k. Auskunftstelle in Radom angegliedert. Infolgedessen umfasst die Tätigkeit der **k. u. k. Warenverkehrszentrale in Krakau** unterstellten **k. u. k. Auskunftstelle Krakau:** Busk, Dąbrowa, Jędrzejów, Kielce, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Pinczów, Piotrków, Włoszczowa; **die k. u. k. Auskunftstelle Radom:** Końsk, Kozienice, Opatów, Opoczno, Radom, Sandomierz, Wierzbnik; **die k. u. k. Auskunftstelle Rzeszów:** Biłgoraj, Janów, Krasnostaw, Lubartów, Lublin, Puławy, Zamość, (wie bisher); und **die Auskunftstelle Lemberg:** Chełm, Hrubieszów, Kowel, Tomaszów, Włodzimierz Wołyński, (wie bisher).

Zmiana okręgów urzędowych c. i k. Urzędów wywiadowczych dla austryacko-węgierskiego obszaru okupowanego w Polsce — w Krakowie i Radomiu. Rozporządzeniem z c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 14. września 1916., Nr. 81241/16 zostały obwody: Piotrkowski i Noworadomski należące dotychczas do działalności c. i k. Urzędu wywiadowczego Radomskiego, przydzielone c. i k. Urzędowi wywiadowczemu Krakowskiemu, — podczas gdy obwody: Opatowski i Sandomierski c. i k. Urzędowi wywiadowczemu Radomskiemu. W ten sposób działalność Urzędów wywiadowczych podlegających **c. i k. Zarządowi obrotu towarowego w Krakowie** obejmuje następujące obwody: **C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków:** Busk, Dąbrowa, Jękusz, Pinczów, Piotrków, Włoszczowa. **C. i k. Urząd wywiadowczy Radom:** Końskie, Kozienice, Opatów, Opoczno, Radom, Sandomierz, Wierzbnik; **c. i k. Urząd wywiadowczy Rzeszów:** Biłgoraj, Janów, Lubartów, Lublin, Puławy, Zamość, (jak dotychczas); **c. i k. Urząd wywiadowczy Lwów:** Chełm, Hrubieszów, Kowel, Tomaszów, Włodzimierz Wołyński, (jak dotychczas).

Alle Ansuchen um Ein- und Ausfuhrbewilligungen sind gestempelt (Stempelmarken des M. G. G.) einzureichen.

Wszelkie prośby o pozwolenie wywozu i przywozu muszą być zaopatrzone w znaczki stemplowe Wojsk. Gen. Gubern.

Nichtverlängerung der Ausfuhrbewilligungen. Zertifikate zur Ausfuhr der Waren aus der Monarchie nach dem k. u. k. Okkupationsgebiet in Polen können über die bewilligte Zeit prinzipiell nicht verlängert werden.

Nieprzedłużanie zezwoleń na wywóz. Certyfikaty na wywóz towarów z Monarchii do obszarów zajętych Polski nie mogą być zasadniczo przedłużane ponad udzielony czasokres.

Eisenbahnwesen.

Beförderung von Marktgütern als Reisegepäcke. Marktgüter werden im Binnenverkehre der k. u. k. Heeresbahn Nord als Reisegepäck zur Beförderung aufgenommen, wenn der Aufgeber hiezu die Bewilligung des zuständigen Kreiskommandos besitzt. Ueber die erteilten Bewilligungen werden von den Kreiskommanden Bescheinigungen ausgestellt, welche entweder auf einen einmaligen Transport oder auf mehrere Transporte an verschiedenen Tagen nach Belieben des Verfrächters lauten. Die Gepäckfracht wird nach den für Reisegepäcke gültigen Gepäckfrachtsätzen berechnet. (Verordnungsblatt des Kommandos der k. u. k. Heeresbahn Nord vom 7. Sept. 1916. Kmg. 2).

Kolejnictwo.

Przewóz artykułów targowych jako pakunków podróżnych. Artykuły targowe będą przyjęte w wewnętrznym obrocie c. i k. kolei wojskowej północnej jako pakunki podróżne, o ile nadawca otrzyma w tym celu zezwolenie odnośnej Komendy obwodowej. Na skutek tych zezwoleń Komendy obwodowe wydawać będą poświadczenia, które dotyczą jednorazowego przewozu, lub kilku transportów dla różnych od nadającego zależnych dni. Przepisy dotyczące przewozu pakunkowego są identyczne z przepisami dla pakunków podróżnych. (Rozporz. Komendy c. i k. kolei wojsk. półn. z 7. września 1916.).

Reiseverkehr.

Gesuche um Ausstellung von Reisepässen und Identitätskarten. Bewerber um Reisepässe haben ein stempelfreies Gesuch dem k. u. k. Kreiskommando vorzulegen, in welchem der Zweck der beabsichtigten Reise angeführt sein muss. Diesem Gesuche müssen die Bestätigungen des zuständigen Gemeindeamtes, sowie auch des k. u. k. Gendarmerie-Posten-Kommandos beigefügt werden. Derselbe Vorgang ist auch bei Ausstellung von Identitätskarten einzuhalten.

Ruch osobowy.

Prośby o wystawienie paszportów podróżnych i kart identyczności. Starający się o paszport podróżni mają przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej wolną od stempla prośbę, w której ma być podany dokładny cel zamierzonej podróży. Do prośby tej musi się dołączyć potwierdzenia odnośnego Urzędu gminnego, oraz c. i k. Komendy żandarmeryi. Tych samych prawideł należy także przestrzegać przy wystawianiu kart identyczności.

Firmeneinsicht.

Oesterreichische und ungarische Firmen können bei der k. u. k. Warenverkehrszentrale in die Liste der im k. u. k. Okkupationsgebiete Polens befindlichen Firmen Einsicht nehmen.

Wgląd do spisu firm.

Firmy austryackie i węgierskie mogą uzyskać dostęp do znajdującego się w c. i k. Zarządzie obrotu towarowego spisu firm istniejących w c. i k. obszarach zajętych Królestwa Polskiego.

Postwesen.

Eröffnung von Postämtern. Am 1. September 1916. wurde das k. u. k. Etappenpostamt II. Klasse Przysucha, Kreis Opoczno für den Privatpostverkehr eröffnet. Mit 16. September 1916 wurden weiters die nachstehenden Etappenpostämter II. Klasse eröffnet: Przedbórz und Radoszyce, im Kreise Końsk und Suchedniów, Kreis Kielce.

Telegrammgebührenerhöhung im Verkehr mit Ungarn. Die Telegrammgebühr im Verkehre aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen nach Ungarn wird vom 15. September 1916 an auf 8 Heller für das Wort, mindestens aber eine Krone für jedes Telegramm, erhöht. In Ungarn wird für Telegramme in umgekehrter Richtung gleichfalls diese erhöhte Gebühr eingehoben.

Umbenennung des k. u. k. Etappenpost- und Telegraphenamtes Tomaszów. Zur Unterscheidung von dem kais.-deutschen Postamte in Tomaszów (Kreis Brzeziny) wird die Umbenennung des k. u. k. Etappenpost- und Telegraphenamtes Tomaszów in „Tomaszów, Kreis Tomaszów“ angeordnet.

Sprawy pocztowe.

Otwarcie nowych urzędów pocztowych. Z dniem 1-go września 1916. otwarty został dla prywatnego ruchu pocztowego c. i k. etapowy urząd pocztowy II. klasy w Przysuchej w obwodzie Opoczeńskim. Z dniem 16. września 1916. otwarte zostały w dalszym ciągu etapowe urzędy pocztowe II. klasy w Przedborzu i Radoszycach, w obwodzie Końskim i w Suchedniowie, w obwodzie Kieleckim.

Podwyższenie należytości od depesz w stosunku z Węgrami. Z dniem 15. września 1916. podwyższoną zostaje należytość od depesz z c. i k. obszarów zajętych Polski do Węgier na 8 hal. za słowo, jednakże należytość od depeszy nie może być mniejszą niż 1 Kor. Na Węgrzech została należytość ta również podwyższoną w odwrotnym kierunku.

Zmiana nazwy c. i k. etapowego Urzędu pocztowego i telegraficznego w Tomaszowie. Dla odróżnienia ces. niem. Urzędu pocztowego w Tomaszowie (obwód Brzeziny) zarządza się zmianę nazwy c. i k. Urzędu pocztowego i telegraficznego Tomaszów na „Tomaszów, obwód Tomaszów“.

Die Wasserwege im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Als Wasserwege im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen kommen hauptsächlich nur die Weichsel sammt den Nebenflüssen Pilica, Wieprz und Bug in Betracht. Die Länge des Weichsel-Stromgebietes im Königreich Polen beträgt 5057 km, davon sind 4400 km schiffbar u. zw. 2252 km nur für Flösse und 2148 km für Kähne und derartige Fahrzeuge. Von Dampfern und anderen grösseren Fahrzeugen können nur 820 km des Weichsel-Stromgebietes befahren werden.

Diese Zahlen zeigen wie ausserordentlich wenig die russische Regierung für den Bau und Unterhalt von Wasserstrassen in Polen getan hat. Die Weichsel, die alle natürlichen Voraussetzungen für eine grosse und günstiggelegene Wasserstrasse besitzt, ist auf dem in Polen gelegenen Teil bis heute noch nicht reguliert, ihre Fahrrinne ändert sich jedes Frühjahr, was wiederholt Unfälle und Unregelmässigkeiten verursacht. Die Weichsel besitzt schon bei Krakau eine solche Wassermenge, dass sie ohne übermässige Kosten reguliert und im fahrbaren Zustand unterhalten werden könnte. Die Fahrrinne könnte leicht schon von Krakau an bis auf $1^1/_2$ m vertieft werden, so dass der Strom dann auf der ganzen langen Strecke durch die fruchtbaren polnischen Gefilde von grösseren Schiffen befahren werden könnte.

Nach dem Friedensschluss erwarten mehrere sehr wichtige Wasserstrassenprojekte ihre Verwirklichung. Davon wäre der Bau eines Kanals zwischen der Weichsel bei Krakau und der Oder bei Oppeln, wodurch das oberschlesische Industriegebiet und das polnische Dąbrowa-Becken eine wichtige Wasserstrasse erhalten würden, zu erwähnen. Hand in Hand mit dem Kanalbau wäre eine metodische Regulierung aller polnischen Wasserstrassen und eine geregelte Unterhaltung derselben vorzunehmen.

Drogi wodne w c. i k. obszarach zajętych Królestwa Polskiego.

W c. i k. obszarach zajętych Królestwa Polskiego zasługują na uwagę jako drogi wodne Wisła wraz z dopływami: Pilicą, Wieprzem i Bugiem. Długość Wisły w Królestwie Polskiem wynosi 5057 km. Do żeglugi nadaje się 4400 km., z czego 2252 km. tylko dla tratew, a 2148 km. dla łodzi i innych statków tego rodzaju. Dla parowców i większych statków nadaje się tylko 820 km. Wisły.

Cyfry te wskazują jak nadzwyczajnie mało dbał rząd rosyjski o budowę i utrzymanie sieci wodnych w Polsce. Wisła, posiadająca wszelkie naturalne warunki stania się potężną i nader dogodną drogą wodną jest dotychczas na całej przestrzeni Polski nieuregulowaną i koryto jej zmieniając się z każdą nadchodzącą wiosną staje się powodem stale powtarzających się wypadków. Wisła już w swym górnym biegu koło Krakowa posiada tak dostateczną ilość wody, iż utrzymanie i uregulowanie jej mogłoby nastąpić przy poniesieniu niezbyt wielkich kosztów. Koryto zaś pogłębione o $1^1/_2$ m. już koło Krakowa, spowodowałoby spławność jej nawet dla największych okrętów wzdłuż całej tak żyznej przestrzeni Polski.

Z zawarciem pokoju czeka na swe urzeczywistnienie cały szereg doniosłych projektów sieci wodnych. Z tych na wzmiankę zasługuje budowa kanału między Wisłą pod Krakowem a Odrą pod Opolem, przez co przemysł górnoślązki i polskie zagłębie Dąbrowskie uzyskałyby tak ważną drogę wodną.

W parze z budową kanału postępuje jednolita regulacya wszystkich polskich dróg wodnych i należyte utrzymanie tychże.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Vermälzung von Gerste und anderem Getreide in Mälzereien und Bierbrauereien wurde im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen verboten (MGG. vom 15. September 1916. E. V. Nr. 80920/16.).

Beschlagnahme von Mohn. Der gesamte Mohn im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen wurde beschlagnahmt. Der Uebernahmspreis beträgt K 145 — per 100 kg ab Bahn — bezw. Schiffstation (Mgg vom 7. September 1916., E. V. Nr. 80326).

Erhöhung des Umrechnungskurses für Rubel. Der Umrechnungskurs für 1 Rubel in Silber-, Nickel-, Bronzemünzen oder Papier wurde mit K 2.75 festgesetzt (MGG vom 1. September 1916., J. Nr. 18357/16).

Beschädigtes russisches Papiergeld. Um der Unklarheit bei Annahme des beschädigten russischen Papiergeldes vorzubeugen, werden nachstehend die diesbezüglichen Vorschriften des russischen Gesetzes über die Kreditnoten (Band XI., zweiter Teil, v. J. 1903, § 6, Abs. 3) zitiert:

Eine beschädigte Kreditnote über 500, 100, 50, 10, und 5 Rubel verliert ihren Umlaufswert, wenn sie keine 3/4 Teile der ganzen Note enthält (Die Noten über 500 und 100 Rubel auch dann, wenn der rechte Viertteil fehlt), ferner wenn die Note auf einer Seite einen Serienbuchstaben, eine Unterschrift des Kassiers und mindestens eine von den beiden beschädigten Nummern nicht ausweist, endlich wenn aus den beiden beschädigten sich die vormalige Nummer nicht mehr zusammenstellen lässt. Eine zerrisene Note verwirkt auch dann ihren Umlaufswert, wenn die Ränder der einzelnen Teile nicht mehr so zusammengestellt werden können, dass die Nummern und Buchstaben der Serie und die Unter-

Wiadomości gospodarcze z c. i k. obszarów zajętych w Król. Polskiem.

Użycie jęczmienia i innego rodzaju zboża do wyrobu słodu w słodowniach i browarach piwnych zostało zabronione na c. i k. obszarach zajętych Polski. (Rozp. Woj. Jen. Gub. z 15. września 1916. E. V. Nr. 80920/16).

Zajęcie maku. Cały zbiór maku został zajęty na c. i k. obszarach zajętych Polski. Cena objęcia za 100 kg. wynosi 145 Kor. od stacyi kolejowej, względnie okrętowej. (Rozp. Woj. Jen. Gub. z 7. września 1916., E. V. Nr. 80326.).

Pdwyższenie kursu zamiany rubla. Kurs zamiany rubla w srebrze, niklu, bronzie lub papierze został ustalony na 2 Kor. 75 hal. (Rozp. z dnia 1. września 1916., I. Nr. 18357/16.).

Uszkodzony rosyjski pieniądz papierowy. Celem uniknięcia nasuwających się wątpliwości przy przyjmowaniu uszkodzonych rosyjskich pieniędzy papierowych, cytuje się poniżej odnośne przepisy rosyjskiej ustawy o notach kredytowych (ks. XI. druga część z r. 1903., §. 6., ust. 3.):

Uszkodzona nota kredytowa, opiewająca na 500, 100, 50, 10 lub 5 rubli traci swą wartość obiegową, o ile nie zawiera 3/4 części całej noty (noty po 500 i 100 rubli również wówczas, jeżeli brakuje prawa część noty), ponadto, jeżeli nota nie zawiera przynajmniej na jednej stronie numerów seryi, podpisu kasyera i jednego z obu numerów uszkodzonych, wreszcie o ile z obu uszkodzonych numerów nie da się przywrócić pierwotny numer. Potargana nota traci również wówczas swą wartość obiegową, jeśli krańców poszczególnych części nie da się w ten sposób połączyć, aby nota zawierając numery i litery seryi oraz podpis kasyera stanowiła zupełną całość podobnie jak przy nieuszkodzonych notach, albo

schrift des Kassiers eine vollständige Einheit, wie bei den unbeschädigten Noten bilden, oder wenn es aus den zusammengesetzten Teilen nicht genau ersichtlich ist, dass sie von einer und derselben Note stammen.

Eine beschädigte Staatsnote über 25, 3 und 1 Rubel verliert ihren Umlaufswert, wenn sie keine $^{3}/_{4}$ Teile der ganzen Note enthält, wenn sie zumindest auf einer Seite keine Serienbuchstaben, eine von den beiden Nummern, das Jahr und die beiden Unterschriften nicht ausweist. Eine zerrissene Note verwirkt ihren Umlaufswert, wenn die Ränder der einzelnen Teile nicht mehr so zusammengestellt werden, können, das die Serienbuchstaben, die Nummern, das Jahr und die beiden Unterschriften eine vollständige Einheit, wie bei den unbeschädigten Noten bilden, oder wenn ein begründeter Zweifel darüber besteht, ob die zusammengesetzten Teile von einer und derselben Note stammen.

gdy ze złączonych części nie jest dokładnie widocznem, że pochodzą one z jednej i tejsamej noty.

Uszkodzona nota państwowa, opiewająca na 25, 3 lub 1 rubel utraca swą wartość obiegową, jeżeli nie posiada $^{3}/_{4}$ części całej noty, liter seryi przynajmniej na jednej stronie, jednego z obu numerów, roku i obu podpisów. — Potargana nota traci swą wartość obiegową, jeżeli krańce pojedynczych części nie mogą być w ten sposób złączone, by litery seryi, numery, rok oraz oba podpisy stanowiły zupełną całość, tak jak przy nieuszkodzonych notach, albo gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość, że złączone części pochodzą z jednej i tejsamej noty.

Ausnahmen vom Zahlungsverbote gegen Grossbritanien, Frankreich und Russland. Die unter österreichisch-ungarischer und deutscher Verwaltung stehenden Gebiete Russlands sind in Anwendung der Verordnungen, mit welchen das Zahlungsverbot an Angehörige von Grossbritanien und Irland, sowie der britischen Kolo-

Wyjątki od zakazu płatności na rzecz Wielkiej Brytanii, Francyi i Rosyi. Obszary Rosyi pozostające pod austro-węgierskim i niemieckim zarządem należy uważać za kraj własny przy zastosowywaniu rozporządzeń, mocą których wydany został zakaz płatności na rzecz poddanych Wielkiej Brytanii i Irlandyi, jak również

nien und Besitzungen, ferner von Frankreich und dessen Kolonien endlich von Russland sowie Personen, die in diesen Gebieten ihren Wohnsitz haben erlassen wurde (Verordnung des Gesamtministeriums vom 22. Oktober 1914. R. G. Bl. Nr. 291 und vom 14. Dezember 1914. R. G. Bl. Nr. 343) als Inland zu betrachten. Infolgedessen findet das Zahlungsverbot der §§ 1 und 2. der Verordnung des Gesamtministeriums vom 22. Oktober 1914. R. G. Bl. Nr. 291 keine Anwendung auf Zahlungen an Angehörige der obgenannten Staaten, die in diesen Gebieten ihren Wohnsitz haben, ferner auf die in diesen Gebieten zu bewirkende Erfüllung von Ansprüchen, die für Angehörige der obgenannten Staaten im Betriebe ihrer in diesen Gebieten befindlichen Niederlassungen entstanden sind.

Vermittlungsgebühren bei den Kreisarbeitsvermittlungsämtern. Die Vermittlung von Arbeit erfolgt für die Arbeitnehmer unentgeltlich, für die Arbeitgeber gegen eine Gebühr. Die Gebühr ist vom Arbeitgeber nur

kolonii i posiadłości brytyjskich, dalej poddanych Francyi i jej kolonii, wreszcie Rosyi, jak również na rzecz osób, mających w tychże obszarach swe siedziby. (Rozporządzenie wspólnego ministerstwa skarbu z dnia 22. października 1914., dz. p. p. nr. 291. i z dnia 14. grudnia 1914., dz. p. p. nr. 343.) Z wyżej podanych powodów niema zastosowania zakaz płatności objęty §§. 1. i 2. rozporządzenia wspólnego ministerstwa skarbu z dn. 22. października 1914., dz. p. p. nr. 291., o ile chodzi o wypłaty na rzecz poddanych wyżej wymienionych państw, którzy w tych obszarach mają swe siedziby, oraz o ile chodzi o spełnienie pretensyi wynikłych z czynności przedsiębiorstw, znajdujących się na tychże obszarach, na rzecz poddanych już wzmiankowanych państw.

Należytości od pośredniczenia w obwodowych biurach pośrednictwa pracy. Pośrednictwo pracy jest dla robotników bezpłatne, przeciwnie dla pracodawców za uiszczeniem należytości. Należytość ma być przez pra-

für die demselben durch das Kreisarbeitsvermittlungsamt wirklich vermittelten Arbeiter. Sie beträgt für die Vermittlung des Hauspersonals 1 Krone pro 1 Person, bei allen anderen Arbeiterkategorien 5 Kronen pro 1 Person. (Kuchg. des MGG. vom 6. Juni 1916.).

Untersuchungsstelle für landwirtschaftliche Produkte. Beim Militärgeneralgouvernement in Lublin ist seit 20. August 1916. eine Untersuchungsstelle für landwirtschaftliche Produkte errichtet. Dieselbe untersucht die Verwendbarkeit, Handelswert, Nährstoffgehalt,

codawcę uiszczoną, za robotników dostarczonych rzeczywiście przez obwodowe biuro pośrednictwa pracy. Za pośrednictwo personalu domowego należytość wynosi 1 Koronę od osoby, przy wszelkich innych kategoryach robotniczych 5 Koron od osoby. (Obwiesz. W. J. G. z dnia 6. czerwca 1916.).

Stacya dla badania produktów rolniczych. Przy wojsk. Jener. Gubernatorstwie w Lublinie otwartą została 20. sierpnia b. r. „Stacya doświadczalna do badania produktów rolniczych“. Stacya ta bada zużytkowanie, wartość handlową, odżywczą zboża, paszy, materyałów suszo-

Nährwert von Getreide, Futtermitteln, Rohstoffen und Erzeugnissen der landwirtschaftlichen Industrien wie Kartoffeln, Rüben, Stärke usw., von Samen vou Futterpflanzen, wie Kleesaaten, Gräsern, Leguminosen, Oelpflanzen usw., von Kunstdüngermitteln, Milch, Butter, Käse, Wasser und Bodenproben, bezeichnet Pflanzenkrankheiten und stellt Bekämpfungsmassregel fest.

Die Untersuchungsstelle für landwirtschaftliche Produkte nimmt Untersuchungen gegen Erlag einer Taxe vor. Die zu untersuchenden Proben sind gut verpackt, mit einem beigelegten Dienstzettel, worauf sich die Untersuchung erstrecken soll, direkt an die „Untersuchungsstelle für landwirtschaftliche Produkte des MGG. in Lublin zu adresssieren.

nych i przetworów przemysłu rolniczego, jak kartofli, buraków, krochmalu i t. d., nasion roślin pastewnych, jak nasion koniczu, traw, roślin strączkowych, olejnych itd. nawozów sztucznych, mleka, masła, sera, wody i próbek ziemi, oznacza choroby roślinne i podaje środki ochronne roślin. Stacya do badania rolniczych produktów przeprowadza badania za opłatą. Próbkę przeznaczoną do badania, dobrze opakowaną wraz z podanym adresem przesłać należy wprost do „Stacyi doświadczalnej do badania rolniczych produktów Wojs. Jen. Gub. w Lublinie".

Verein „Towarzystwo Zjednoczonych Ziemianek". Dem Vereine „Towarzystwo Zjednoczonych Ziemianek" dessen Hauptsitz Warschau ist, wurde die Bewilligung erteilt seine Tätigkeit im Verwaltungsgebiete des Militärgeneralgouvernements wieder aufzunehmen. (Erlass des M. G. G. vom 16. Juli 1916).

Verein „Warszawski Związek stowarzyszeń spożywczych". Das k. u. k. Militärgeneralgouvernement hat dem Vereine „Warszawski Związek stowarzyszeń spożywczych", dessen Hauptsitz Warschau ist, bewilligt, seine Tätigkeit im Verwaltungsgebiete des Militärgeneralgouvernements wieder aufzunehmen. Zu diesem Zwecke wurde eine Expositur — „Oddział w Lublinie" — mit dem Sitze in Lublin gegründet.

Towarzystwo Zjednoczonych Ziemianek. „Towarzystwu Zjednoczonych Ziemianek" mającemu główną siedzibę w Warszawie, udzielone zostało pozwolenie na podjęcie ponownych czynności w obszarach Zarządu Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa. (Rozp. W. J. G. z dnia 18. lipca 1916.).

Warszawski Związek stowarzyszeń spożywczych. C. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zezwoliło „Warszawskiemu Związkowi stowarzyszeń spożywczych" z główną siedzibą w Warszawie, na podjęcie swych czynności na obszarach Zarządu Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa. W tym celu utworzony został „oddział" z siedzibą w Lublinie.

Inkasso der österreichischen u. ungarischen Forderungen im Kaiserl. Deutschen General-Gouvernement Warschau.

Die Deutsche Amtliche Handelsstelle befasst sich mit der Einziehung von Forderungen österr.-ung. Gläubiger im deutschen Okkupationsgebiete gegen 20 Mk. Einschreibegebühr und eine Vergütung von 1% der eingezogenen Beträge (ausschliesslich barer Auslagen). Die Mindestgebühr für den einzelnen Auftrag beträgt 5 Mk.

Ściąganie austro-węg. wierzytelności w Niemieckiem Generalnem Gubernatorstwie w Warszawie.

Niemieckie urzędowe biuro handlowe zajmuje się ściąganiem wierzytelności austro-węg. poddanych w niemieckich obszarach zajętych, za złożeniem wpisowego w kwocie 20 marek i zapłatą 1% ściągniętej kwoty oprócz wydatków w gotówce. Najmniejsza należytość za poszczególne zlecenie wynosi jednak 5 marek.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserl. deutschen Okkupationsgebiete in Polen.

Verlängerung der Wechselfristen im Befehlsbereiche des Oberbefehlshabers Ost. Die Fristen für die Vornahme einer Handlung, deren es zur Ausübung oder Erhaltung des Wechselrechts oder des Regressrechts aus dem Scheck bedarf, und welche durch Verordnung vom 28. Juli 1915, vom 12. Dezember 1915, vom 20. Februar 1916. und vom 3. Juni 1916. bis zum 30. September verlängert worden sind, werden weiter bis zum 31. Dezember 1916. verlängert.

Aenderung des Rubelkurses. Der Umrechnungskurs für 1 Rubel wird auf 1 Mark 90 Pfennig und für 1 Mark 53 Kopeken festgesetzt. Dieser Umrechnungskurs ist am 15. September 1916. in Kraft getreten. (Verord. des Gen. Gouv. Warschau vom 8. April 1916.).

Beschlagnahme der Kartoffeln und Kartoffelfabrikate. Durch Verordnung des Verwaltungschefs werden vom 14. September 1916. an sämtliche Kartoffeln und Kar-

Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Królestwa Polskiego.

Przedłużenie czasokresów prawa wekslowego w obrębie obszarów podlegających naczelnemu dowódcy na Wschodzie. Czasokresy, które dla przedsiębrania czynności potrzebnych do podjęcia lub utrzymania prawa wekslowego lub prawa regresowego z czeku, przedłużone zostały rozporządzeniem z dnia 28. lipca 1915., 12. grudnia 1915., 20. lutego 1916. i z dnia 3. czerwca 1916. aż do 30. września, zostają i nadal przedłużone do 31 grudnia 1916.

Zmiana kursu rubla. Kurs zamiany ustanawia się dla 1 rubla na 1 markę 90 fenigów, zaś dla 1 marki na 53 kopiejki. Kurs ten wszedł w życie z dniem 15. września 1916. (Rozp. Jen. Gub. Warsz. z dnia 8. kwietnia 1916.).

Zajęcie ziemniaków i produktów ziemniaczanych. Rozporządzeniem szefa zarządu zostają zajęte z dniem 14. września 1916. wszystkie ziemniaki i produkty ziem-

toffelfabrikate beschlagnahmt und zwar in den Kreisen Sosnowice, Czenstochau, Wieluń, Kalisch, Turek, Sieradź, Konin, Koło, Lenczyca, Włocławek, Kutno, Łowicz, Lipno, Płock, Mława, Warschau, Pułtusk, Ostrołenka, Łomża, Szczucin. Der Verkehr mit Kartoffeln auf der Landstrasse und innerhalb der einzelnen Kreise bezw. Kreisteile ist zulässig, dagegen ist der Verkehr mit Kartoffeln und Kartoffelfabrikaten auf der Eisenbahn und auf Wasserstrassen, sowie über die Grenze der einzelnen Kreise hinaus, nur der Verkehrsabteilung des Wirtschaftsausschusses beim Verwaltungschef gestattet.

Neue Ein- Zwei- und Drei- Kopeken Stücke im kais.-deutsch. Okkupationsgebiete. Im Gebiete des Oberbefehlshabers Ost gelangen neue Ein- Zwei- und Drei- Kopeken Stücke im Gesamtbetrage von einer Million zur Ausgabe. Hiedurch soll dem Kleingeldmangel abgeholfen und der Kleingeldverkehr bei den Darlehenskassen erleichtert werden. Die Münzen, die in der Grösse der entsprechenden russischen geprägt sind, tragen auf der

niaczane, a mianowicie w obwodach: Sosnowice, Częstochowa, Wieluń, Kalisz, Turek, Sieradź, Konin, Koło, Łęczyca, Włocławek, Kutno, Łowicz, Lipno, Płock, Mława, Warszawa, Pułtusk, Ostrołęka, Łomża, Szczucin. Obrót wyżej wymienionemi artykułami jest dozwolony wzdłuż gościńca krajowego oraz wewnątrz poszczególnych obwodów, względnie ich części, zaś obrót ziemniakami i produktami ziemniaczanymi na kolejach, drogach wodnych jak i przez granice poszczególnych obwodów jest dozwolony jedynie Oddziałowi obrotu towarów Wydziału gospodarczego przy szefie zarządu.

Nowe jedno- dwu i trzykopiejkówki na niem. obszarach zajętych Polski. Na obszarach głównodowodzącego Wschodem, puszczone zostały w obieg jedno-, dwu i trzy kopiejkówki w ogólnej sumie jednego miliona. W ten sposób dopomoże się brakowi drobnego pieniądza i ułatwi się w kasach pożyczkowych obrót drobno-pieniężny. Monety wybijane w wielkości odpowiednich rosyjskich monet, zawierają na jednej stronie krzyż

Vorderseite ein Kreuz in Form des Eisernen Kreuzes, die Bezeichnung der Münzensorte in russischer Schrift, sowie die Zahl 1916., auf der Rückseite die Inschrift „Gebiet des Oberbefehlshabers Ost“.

Verkehr mit Textilwaren. Die Ausfuhr von Web-, Wirk- und Strickwaren in halbfertigen und fertigem Zustande aus dem Generalgouvernement Warschau, ebenso die Beförderung von einem Ort zum anderen im Bereiche des Generalgouvernements, ist nur mit Genehmigung der Kriegsrohstoffstelle Warchau gestattet.

Erweiterung des öffentlichen Güterverkehrs auf den im deutschen Militärbetriebe befindlichen Eisenbahnen des östlichen Kriegsschauplatzes. Mit 15. September 1916. wird der öffentliche Privat-Güter- und Privat-Tierverkehr im Bezirk der Militär- Eisenbahndirektion 5 Wilna auf folgenden Strecken freigegeben:

a) Wilna-Lida (Stationen: Porubanok *St), Woltschuny *W), Jaschuny, Stassily *St), Binjakoni *St), Woronowo *St), Bastuny, Gudi *Oe. V.), Lida).

b) Lida-Mosty-Grodno (Stationen: Skribowa *St.), Roshanka, Mosty *St.), Sapole *St., W.), Tscherlena *St., W.), Skidel, Shidomlia *St.), Auls *St., W.), Grodno).

c) Wilna-Nowoswenzjany (ausschl.). (Stationen: Nowowileisk (Wileika), Besdany, Podbrodse, Pugulanka *St.).

*St.) = Für den Stückgutverkehr nicht freigegeben.

*W.) = Für den Wagenladungsverkehr nicht freigegeben.

*Oe. V.) = Für den gesamten öffentlichen Verkehr nicht freigeben.

Für den öffentlichen Güterverkehr sind ferner folgende Stationen freigegeben worden: Dembie-Wielkie (Strecke Warschau W. Bhf. — Nowo-Mińsk) Wyschków und Dalekoje (Etrecke Tlutsch-Ostrolenka). — (Bekanntmachung der Militärgeneraldirektion der Eisenbahnen Warschau).

w kształcie „żelaznego krzyża“, oznaczenie w rosyjskim języku gatunku monety, jakoteż liczby „1916.“ — na drugiej stronie posiadają napis „obszar głównodowodzącego Wschodem“.

Obrót towarami tkackimi. Wywóz wyrobów tkanych, dzianych i pończoszkarskich w stanie półgotowym i gotowym z Jeneralnego Gubernatorstwa Warszawskiego, jak również przewożenie z jednej miejscowości do drugiej w obrębie Jeneralnego Gubernatorstwa, dopuszczone jest jedynie za zezwoleniem Warszawskiego Urzędu surowców wojennych.

Rozszerzenie publicznego ruchu towarowego na kolejach na wschodnim terenie wojny a znjdujących się pod wojskowym zarządem niemieckim. Z dniem 15. września 1916. zostaną niżej podane linie kolejowe oddane do prywatnego obrotu towarami i zwierzętami a znajdujące się w obrębie „Wojskowej Dyrekcyi Kolejowej Nr. 5. Wilno“:

a) Wilno - Lida (Stacye: Porubanok *St.), Wołczuny *W.), Jasiuny, Stasiły *St.), Binjakoni *St.), Woronowo *St., W.), Bastuny, Gudi *Oe. V.), Lida).

b) Lida - Mosty - Grodno (Stacye: Skribowo *St.), Roszanka, Mosty *St.), Zapole *St., W.), Czerlena *St., W.), Skidel, Szydomla *St.), Auls *St.), W.), Grodno).

c) Wilno - Nowoświenziany (wył.). Stacye: Nowowilejsk (Wilejka), Bezdany, Podbrodzie, Pugulanka *St.).

*St.) = dla częściowego ruchu towarowego zamknięta.

*W.) = dla ładunków wagonowych zamknięta.

*Oe. V. = dla wszelkiego ruchu publicznego zamknięta.

Dla publicznego ruchu towarowego oddane następnie zostały stacye: Dębie Wielkie (linia Warszawa Dworzec wiedeński — Nowo - Mińsk), Wyszków i Dalekie (linia Tłuszcz - Ostrołęka). (Obwieszcz. Wojsk. Jen. Dyr. kol. Warsz.).

Aus- und Durchfuhrverbote

BULGARIEN: Alle Landesprodukte und Industrieerzeugnisse. Dieses Verbot bezieht sich auch auf alle vorher erteilten Bewilligungen, einschliesslich der Rückstände aus denselben. (Pest. Lloyd, vom 17. Sept. 1916).

DÄNEMARK: Tee (Verord. des Just. Minist. vom 26. August 1916.).

DEUTSCHLAND: Schlennägel mit rundem oder fassonierten Kopf, sowie eiserne Fässer der Nr. 828 b des Stat. War. Verz. (Bkg. vom 4. Sept. 1916.).

NIEDERLANDE: Jute in jeder Form (Beschl. vom 1. Sept. 1916.); Stearin und andere Fettsäuren, Paraffin, Borneotalg, Chinatalg, Japantalg (auch Japanwachs genannt), Erdwachs (Ozokerit) und Ceresin (worin auch Montanwachs begriffen ist), wie auch von Wachs pflanzenartigen Ursprunges, unter anderem Carnambawachs, wie auch Mischungen und Erzeugnisse dieser Artikel (Königl. Beschluss vom 2. Sept. 1916); Kümmelöl, Mohnöl, feines oder geschlagenes Senföl, Sauerkohl (Niederländische Staatscourant).

SCHWEDEN: Schmirgel, Bimsstein, Trippel und ähnliche mineralische Schleif- oder Putzmittel, unbearbeitet, pulvrisiert sowie Treib- und Transportriemen Litzen und andere nicht besonders genannte technische Artikel aus Baumwolle, auch in Verbindung mit anderem Material, mit Ausnahme von Kautschuk; Gewebe und andere Gespinstwaren; nicht Seide enthaltende, imprägnirt oder mit Kautschuk überzogen; Gewebe und andere Gespinstwaren, wasserdichte: Gewebe mittels eines anderen Stoffes als Kautschuk zusammengeklebte, keine Seide enthaltende; Poliertuch, wie Schmirgel-, Karborundum-, Bimsstein-, Glas und Feuersteinleinen etc., auch in zugeschnittenen oder ausgeschnittenen

Zakazy wywozu i przewozu

BUŁGARYA: Wszelkie produkty krajowe i wyroby przemysłowe. Zakaz ten obejmuje wszelkie udzielone zezwolenia, które nie zostały jeszcze wykorzystane. (Pest. Lloyd, z 17 września 1916.).

DANIA: Herbata (rozp. minist. z 26. sierpnia 1916.).

NIEMCY: Gwoździe spągowe z okrągłą lub fasonowaną głową, jakoteż żelazne beczki stat. wyk. tow. Nr. 828. b (Obwiesz. z 4. września 1916.).

NIDERLANDY: Juta w każdej formie (Orzecz. z 1-go września 1916.), stearyna i inne kwasy tłuszczowe, parafina, łój Borneo, chiński i japoński (zwany także woskiem chińskim), wosk ziemny (ozokieryt) i cerezyna (przez którą rozumie się także i wosk górniczy), jakoteż inne pokrewne woskowi, jak wosk Karnauba, oraz mieszaniny i produkty tych artykułów, (Król. orzecz. z 2. września 1916.), olejek kminkowy, makowy, musztardowy delikatny lub bity, zakwas węglowy (Niederlandsche Staatscourant).

SZWECYA: Szmergiel, gąbczak, tripel i tym podobne mineralne środki do szlifowania i czyszczenia, nieobrobione, sproszkowane, kamienie szlifierskie do polerowania albo dwutlenek manganu, także w formie płyt lub szyb sztucznie w połączeniu z drzewem, nieszlachetnym metalem albo z innym tego rodzaju materyałem, żużel ołowiany, miedziany, cynowy i cynkowy, jakoteż tlenek cynku, węgiel z wygaźnicy, nieobrobiony, musztarda wszelkiego rodzaju, kminek, imbier, niemielony, goździki, jakoteż łodygi goździkowe niemielone, kardamon, muszkat i kwiaty muszkatowe, cynamon i kwiat cynamonu, anyż, anyż gwiazdowy i koryander, liście i jagody wawrzynowe, suszone, Rassiaaffistula i tamaryn-

Stücken, mit oder ohne Näharbeit, Gespinstwaren jedoch ohne Näharbeit, Bettzeug, wie Matrazen, auch Resortmatrazen mit Polsterung und Überzug, Polster, Kissen, auch Sofakissen, Steppdecken, Bettschirme etc. mit Ueberzug aus Baumwollgewebe; Zelte und Markisen aus Baumwollgewebe, auch in Verbindung mit anderen Stoffen; Kragen, Manschetten und Hemdebrüste, gestärkte und gebügelte, aus Baumwollgewebe, ohne Stickereien und Spitzen; Kleider und andere Näharbeiten, nicht besonders genannte, aus Baumwollgewebewaren, wasserdichte, mit einer anderen Masse als Kautschuk belegt oder imprägnirt, mit Ausnahme von Mützenschirmen; Ueberröcke sowie Röcke, Westen und Hosen für Männer und Knaben aus Baumwollgewebe; Kleider und andere Näharbeiten, nicht besonders genannte, anderer Art als die oben genannten Ueberröcke etc., welche unter Baumwollgewebewaren aufgenommen sind; Aluminiumsulfat (schwefelsaure Tonerde) Nickeloxyd, Nickeloxydul und Nickelsulfat, Bleioxyd und Bleisuperoxyd, Bleisulfat, Lettern (Typen), Messinglinien für Buchdruckereien oder Buchbindereien, Stereotypen, Verbandgaze, Verbandgewebe und Zubereitungen daraus; Tonnen aus Kiefer oder Tanne, sichtlich für die Verpackung von Heringen oder anderen Fischen bestimmt (Königl. Verordn. von 18. August 1916.); Korkrinde auch in zugeschnittenen Stücken oder pulverisiert, Korkrindenabfall; Korkabfall durch Mahlen oder auf ähnliche Weise zerkleinert; Bouteillen und andere Flaschenkorke ohne Beschlag; lichtempfindliche Briefkarten für Photographie; Räder mit Gummiringen versehen, zu Wagen und Fuhrwerken (Königl. Verordn. vom 3. Sept. 1916.).

SCHWEIZ: Holzsohlen, roh vorgearbeitet; Holzsohlen, bearbeitet, auch in Verbindung mit Leder, Filz, Geweben etc., Holzschuhe, soweit deren Ausfuhr nicht bereits verboten ist; Stroh, sortiertes, Fibern, Bast, Seegras, Flechtweiden, Holzspäne und andere Flechtmate-

dy, kaparki, szafran, wanilia i wanilina, trzcina roślinna, jak trzcina bambusowa i hiszpańska, jakoteż rotang (trzcina stołowa), nieobrobiona, łupliwa albo heblowana jak i odpadki trzcinowe, fiber do plecienia lub podobnego obrabiania albo przeznaczony do robót szczotkarskich, nieobrobiony, szczotki, pendzle, miotły albo kropidła z fibru, trawy, korzeni lub innych roślinnych surowców, bez względu na obramowanie lub zestawienie; papier fotograficzny czuły na światło, papier do szmerglowania, szklisty, piaskowy oraz do szlifowania i polerowania, bąwełna zgrzebna, tkanina z bawełny, także w połączeniu z jutą; koronki oraz tkaniny koronkarskie z tiulu, bawełny, szczegółowo niewymienionej; sznury i inne wyroby szmuklerskie z bawełny, szczegółowo niewymienione, bez lub z przekładką z drzewa, metalu i tym podobnych; wyroby pończoszkarskie i inne na drutach lub wiązaniem sporządzone towary z bawełny, oraz rękawiczki sukienne; lampy i knoty z bawełny, wsysacze jakoteż pasy pędne i przewozowe; struny nicielnicy i inne tym podobne techniczne artykuły z bawełny, także w połączeniu z innym materyałem, z wyjątkiem kauczuku; tkaniny i inne towary przędzalne nie zawierające jedwabiu, impregnowane lub powleczone kauczukiem, rozdzielone na drobniejsze części przez zmielenie lub w inny sposób; korki butelkowe lub dla innego rodzaju flaszek bez skówek; pocztówki wrażliwe na światło dla zdjęć fotograficznych; koła z obramowaniem gumowem dla powozów i wozów zwyczajnych (Król. rozp. z 3. września 1916.).

SZWAJCARYA: Podeszwy drzewne, surowe lub przerobione, podeszwy drzewne obrobione, także ze skóry, sukna pilśniowego, tkaniny i t. d., buty z drzewa, o ile wywóz nie został już zakazany; słoma sortowana, fibra, trawa morska, wiklina, wióry, i inne materyały

rialien der Tarifklasse VII F. roh, gebleicht, gefärbt etc., soweit deren Ausfuhr nicht bereits verboten ist; Azetylzellulose; Spielzeug aller Art aus oder in Verbindung mit Kautschuk; Apparate und Bestandteile von Apparaten der Tarifklasse XIII. B, die Kupfer oder Kupferlegierungen enthalten; Instrummente und Instrummententeile, die ganz oder teilweise aus Kupfer oder Kupferlegierungen bestehen. (Bunddesratsbeschl. vom 1. September 1916.).

do plecienia klasy tar. VII. F. surowe, blichowane, farbowane i t. d., o ile wywóz nie został już zakazany, celuloza acytylowana, zabawki wszelkiego rodzaju z kauczuku lub zawierające kauczuk, aparaty i części składowe aparatów klas. tar. XIII. B. zawierające miedź lub stopy miedziowe, instrumenty i części instrumentowe, zawierające miedź lub stopy miedziowe w całości lub części. (Orzecz. Rady zw. z 1. września 1916.).

Einfuhrverbote und Aufhebung der Aus- und Durchfuhrverbote.

BULGARIEN: Die Durchfuhr von Waren aus der Türkei nach den Zentralmächten und aus diesen nach der Türkei ist freigegeben worden, ohne dass bei gewissen Waren ein Teil zur Einfuhr nach Bulgarien angemeldet werden muss, wo dies durch Verfügung des Finanzministeriums vom 5. Juni 1916. angeordnet worden war. (Bericht der kais. Gesandschaft in Sofia).

Zakazy przywozu i zniesienie zakazów wywozu oraz przewozu.

BUŁGARYA: Przewóz towarów z Turcyi do mocarstw centralnych i z tych do Turcyi dozwolonym jest mimo, iż przy pewnych towarach nie zarządzonym zostanie przywóz części tychże do Bułgaryi a to na mocy zarządzenia ministerstwa skarbu z 5. kwietnia 1916. (Wiad. ces. poselst. w Zofii).

Adressen:

K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa, Telephon 3582. Empfangstunden 9½—12½ vorm. ausgenommen Sonn- und Feiertage.

K. u. k. Auskuftstelle Krakau, Hauptring 19, Telephon 3538.

K. u. k. Auskunftstelle Radom, Lubelska 73. Telephon durch Anruf.

K. u. k. Auskunftstelle Rzeszów, Słowackiego 6, Telephon 103.

K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17. Telephon 442.

Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Krakau und Belgrad, Wien I. Stubenring 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer).

Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Krakau und Belgrad, Budapest V. Szemere ut. 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer).

Adresy:

C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. godziny urzędowe od godz. 9½—12½ przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.

C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek główny 19, Telefon Nr. 3538.

C. i k. Urząd wywiadowczy Radom, ul. Lubelska 73. Telefon za zgłoszeniem.

C. i k. Urząd wywiadowczy Rzeszów, ul. Słowackiego 6. Telefon 103.

C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17. Telefon 442.

Wspólna expozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego w Krakowie i Belgradzie, Wiedeń 1. Stubenring 10 (Gmach Izby handlowej i przemysłowej).

Wspólna expozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego w Krakowie i Belgradzie, Budapeszt V. Szemere ut. 10. (Gmach Izby handlowej i przemysł.)

ODBITO W DRUKARNI NARODOWEJ W KRAKOWIE.